

www.mevzuattakip.com.tr

Mahalli İdareler Personeline Yönelik İş ve İşlemlerde Yetkili Bakanlık

UYARI: Makale'nin tamamına, sitemize üye girişi yaptıktan sonra ulaşabilirsiniz. Siteye üye değilseniz, lütfen ÜYE OL butonuna tıklayarak üye olunuz. Üyelik esnasında, girilen bilgilerin şüpheli olması halinde, üyeliğiniz silinecektir.

MAHALLİ İDARELER PERSONELİNE YÖNELİK İŞ VE İŞLEMLERDE YETKİLİ BAKANLIK

Halil MEMİŞ

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

(MİARGEM Başkanı)

I- Giriş

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün kapatılıp, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü oluşturulduktan sonra, mahalli idarelere ilişkin iş ve işlemlerin hangilerinin hangi Bakanlık tarafından yürütüleceği merak konusu olmuş ve bununla ilgili hususları sitemizde yayınlanan [Mahalli İdarelere İlişkin Yetkilerin Bakanlıklar Arası Dağılımı](#) başlıklı makale ile duyurmuştuk.

Süreci kısaca özetlemek gerekirse; 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ve Milletvekiliği Genel Seçimlerinin akabinde, 16 Nisan 2017 tarihinde yapılan referandumla kabul edilen Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi hayata geçmesiyle birlikte, kamu yönetiminde yapılan düzenlemelerin bir ayağını da mahalli idareler ile ilgili olarak yapılan düzenlemeler oluşturmaktadır.

Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar İle Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 4)'nin 798

inci maddesinde yapılan "İçişleri Bakanlığının mahalli idareler üzerinde sahip olduğu vesayet yetkisine ilişkin mevzuat hükümleri dışında mevzuatta Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün görevleriyle ilgili olarak İçişleri Bakanlığına veya birimlerine yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanlığına veya birimlerine, İçişleri Bakanına veya İçişleri Bakanlığı görevlilerine yapılmış olan atıflar Çevre ve Şehircilik Bakanına veya Çevre ve Şehircilik Bakanlığı görevlilerine yapılmış sayılır." yönündeki düzenlemenin yansımaları olarak, iki Bakanlık arasında yapılan çalışmalar tamamlanmış durumdadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanı imzalı olarak Valiliklere gönderilen Genelge ile de Bakanlık bünyesindeki Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün uhdesine verilen görev ve yetkiler ilgili tüm kurumlara ve mahalli idarelere bildirilmiştir.

Bu çerçevede zaman zaman, konunun daha iyi netleşmesi ve uygulamaya aksamadan yansımaları amacıyla kategoriksel olarak işlemlerin hangilerinin hangi Bakanlıkça yürütüleceği üzerinde durmayı uygun buluyoruz.

Bu incelememizde bu amaçla kaleme alınmış ve Mahalli İdarelerle ilgili Personel İş ve İşlemlerinin hangilerinin hangi Bakanlık tarafından takip edileceği, yürütüleceği ve sonuçlandırılacağı üzerinde durulacaktır.

II- Merkezi İdarenin Mahalli İdareler Personeline Yönelik İş ve İşlemleri ve Yetkili Bakanlık

A) Norm Kadro İlke ve Standartlarının Belirlenmesi

1- Hukuki Dayanaklar

Mahalli idarelerin norm kadrolarının ilke ve standartlarının belirlenmesine ilişkin hükümler, üç ayrı Kanunda aşağıdaki gibi düzenlenmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 36 ncı maddesine göre; il özel idarelerinin norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Bu ilke ve standartlar çerçevesinde norm kadro çalışmasını il özel idaresi yapar veya yaptırır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49 uncu maddesine göre, belediyelerin norm kadro ilke ve standartları İçişleri Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığı tarafından müştereken belirlenir. Belediyenin ve bağlı kuruluşlarının norm kadroları, bu ilke ve standartlar çerçevesinde belediye meclisi kararıyla belirlenir.

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun "Ortak hükümler" başlıklı 22 nci maddesinin beşinci fıkrasına göre; birliklerde, teşkilât ve personel istihdamı konularında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Belediye Kanunu ile Belediye

Kanununa aykırı olmamak kaydıyla birlik tüzüğü hükümleri uygulanır.

Bu çerçevede, il özel idareleri için İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik, belediyeler, bağlı kuruluşları ve mahalli idare birlikleri için Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik çıkarılmıştır.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık

a) İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birliklerindeki personelle ilgili norm kadro ilke ve standartları konusundaki çalışmaları yürütmek.

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idareler personelinin norm kadro ilke ve standartları konusundaki çalışmaları yürütmek.

B) Memur Alım İzinleri

1- Hukuki Dayanaklar

Mahalli idarelerin Merkezi idarenin iznine tabi memur alım izinlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- İlk Defa Memur Alım İzni İşlemleri
- İtfaiye Eri Alım İzni
- Zabıta Memuru Alım İzni
- Özel Kalem Müdürü Atama İzni

a) İlk Defa Memur Alım İzni İşlemleri

Mahalli İdarelere İlk Defa Atanacaklara Dair Sınav ve Atama Yönetmeliği'nin "Atama izni ve sınav duyurusu" başlıklı 5 inci maddesinin 1 inci fıkrasına göre; idare^[1] tarafından, atama yapılacak kadro unvan ve sayıları için İçişleri Bakanlığından izin alınır. İzin verilmeyen kadrolar için duyuru ve sınav yapılamaz.

Aynı maddenin 3 üncü fıkrasına göre; sınav ilanları ayrıca idarenin, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün ve DPB'nin kurumsal internet adreslerinde de son başvuru tarihinden en az 15 gün önce duyuru yapılır.

b) İtfaiye Eri Alım İzni

Belediye İtfaiye Yönetmeliği'nin 15 inci maddesine göre; belediye tarafından, atama yapılacak kadro unvan ve sayıları için İçişleri Bakanlığından izin alınır. İzin verilmeyen kadrolar için duyuru ve sınav yapılamaz.

Dolayısıyla, belediyelerde ilk defa itfaiye personeli alım (ilk defa memur olacaklarla ilgili sınav) izni iş ve işlemlerinin yürütülmesi de Merkezi İdarenin görevleri ve yetkileri arasındadır.

c) Zabıta Memuru Alım İzni

Belediye Zabıta Yönetmeliğinin 13 üncü maddesine göre; belediye tarafından, atama yapılacak kadro unvan ve sayıları için İçişleri Bakanlığından izin alınır. İzin verilmeyen kadrolar için duyuru ve sınav yapılamaz.

Dolayısıyla, belediyelerde ilk defa zabıta memuru alım (ilk defa memur olacaklarla ilgili sınav) izni iş ve işlemlerinin yürütülmesi de Merkezi İdarenin görevleri ve yetkileri arasındadır.

4- Özel Kalem Müdürü Atama İzni

Bilindiđi üzere tüm belediyelerde özel kalem müdürlüğü kadrosu bulunmamaktadır. Özel Kalem Müdürlüğü kadrosu bulunan belediyeleri şu şekilde sıralamak mümkündür.

Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelik hükümlerine göre,

- Büyükşehir belediyeleri,
- İl belediyeleri ve
- Nüfusu 150.000'in üzerinde sayılan belediyelerde (büyükşehir ilçe ve ilçe belediyeleri)

özel kalem müdürü istihdam edilebilmektedir.

Buradaki 150.000 nüfus kriterini ise şu şekilde değerlendirmek uygun olacaktır. Kadrolar Yönetmelikteki gruplandırmalar ve kategorileştirmeler üzerinden belirlendiğinden, diğer ilk iki sıradakilerin yanında kategorik olarak 150 binin üzerindeki belediyelere bu imkan tanınmaktadır. Ancak, grup atlamaları ile bazı belediyeler de bu nüfusa sahip olan belediyelerin ihdas ettiği kadro sayıları kadar kadro ihdas etmektedirler. Buna göre özetle; Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliđe göre, Özel Kalem Müdürü kadrosu büyükşehir belediyeleri, il belediyeleri, C-9 ve üzeri gruplarda bulunan büyükşehir ilçe belediyeleri ve D-14 ve üzeri gruplarda bulunan ilçe belediyeleri için

öngörülmüştür. Norm kadrosunda özel kalem müdürü öngörülmeven belediyeler, bu kadroyu ihdas edememektedirler.

Norm kadrosunda Özel Kalem Müdürü kadrosu bulunan ve bunu Meclis kararı ile ihdas eden belediyelerin, açıktan atama suretiyle, daha önce hiç memuriyeti bulunmayanlar arasından yapmak istedikleri özel kalem müdürü atamalarının yapılabilmesi için izin vermek, Merkezi idarece kullanılan bir yetkidir.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık

a) İlk Defa Memur Alım İzni İşlemleri

aa) İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birliklerine ilk defa memur alım izni iş ve işlemlerini yürütmek.

ab) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idarelere ilk defa memur alım izni iş ve işlemlerini yürütmek.

b) İtfaiye Eri Alım İzni

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Belediyelerde ilk defa itfaiye eri alım izni iş ve işlemlerini yürütmek.

c) Zabıta Memuru Alım İzni

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Belediyelerde ilk defa zabıta memuru alım izni iş ve işlemlerini yürütmek.

d) Özel Kalem Müdürü Atama İzni

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Belediyelerin özel kalem müdürü atama izinlerini vermek.

C) Ek Personel İstihdam Talepleri

1- Hukuki Dayanaklar

5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin sekizinci fıkrasına göre; belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin

213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir.

Aynı Kanunun geçici 1 inci maddesine göre de; bu Kanunun yayımı tarihinde personel giderlerine ilişkin olarak 49 uncu maddede belirtilen oranları aşmış olan belediyelerde bu oranların altına ininceye kadar, boş kadro ve pozisyon bulunması ve bütçe imkânlarının yeterli olması kaydıyla 1.1.2005 tarihinde mevcut memur ve sözleşmeli personel sayısının yüzde onunu geçmemek üzere İçişleri Bakanlığınca zorunlu hâllere münhasır olacak şekilde verilecek izin dışında ilâve personel istihdam edilemez. Geçici iş pozisyonları için önceki yıldan fazla olacak şekilde vize yapılamaz.

Bu madde, her yıl bütçe kanunları ile geçerli kılınmaktadır.

Belediyelerin bu çerçevede yapacakları ilave personel istihdam taleplerine ilişkin hususlarda, Merkezi İdarenin takibine ve iznine tabidir.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Belediyelerin ilave personel istihdam taleplerine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.

D) Atama Onayı ve Atama İşlemlerini Yürütmek

1- Hukuki Dayanaklar

Mahalli idarelerin bazılarının ve bağlı kuruluşlarının üst yöneticileri, Bakan tarafından atanmaktadır.

Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun "Personel istihdamı" başlıklı 22 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre; büyükşehir genel sekreteri, belediye başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır.[\[2\]](#)

Bunun yanında; İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un[\[3\]](#) "Yönetim Kurulu" başlıklı 7 nci maddesine göre; Genel Müdür ile genel müdür yardımcılarında hizmette en eski olanı, hizmette eşitlik halinde yaşlı bulunan Yönetim Kurulunun tabii üyesidirler. Yönetim Kurulunun diğer üç üyesi İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile atanır.

Kanunun "Genel Müdür ve yardımcıları" başlıklı 11 inci maddesine göre ise; İSKİ Genel Müdürü İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanının teklifi üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanır. Yönetim Kurulu üyelerinde aranan şartlar Genel Müdürlüğe atanacaklarda da aranır.

İstanbul Elektrik, Tramvay Ve Tünel İdareleri Teşkilât Ve Tesisatının İstanbul Belediyesine Devrine Dair Kanun'un 10 uncu maddesine göre; söz konusu idarenin Genel Müdürü, Belediye Başkanının inhası üzerine İçişleri Bakanı tarafından atanırlar.

İl Özel İdaresi Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 36 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre; il özel idaresi genel sekreteri, valinin teklifi ve İçişleri Bakanının onayı ile atanır ve aynı usulle görevden alınır.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık

a) İçişleri Bakanlığı

- İl özel idaresi genel sekreterlerinin atanmasına ilişkin işlemleri yürütmek.

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- Belediyeler ve bağlı kuruluşlarının genel müdür, genel sekreter ve yönetim kurulu üyelerini atamak.

- Büyükşehir belediyelerine bağlı olarak kurulan su ve kanalizasyon idarelerine genel müdür atama iş ve işlemlerini yürütmek.

- Büyükşehir belediyelerine bağlı olarak kurulan su ve kanalizasyon idarelerine yönetim kurulu üyesi atama onayları iş ve işlemlerini yürütmek.

E) İkinci Görevli Akademisyen Ücretlerinin Tespiti İşlemleri

1- Hukuki Dayanaklar

4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun "Kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirme" başlıklı 38 inci maddesine göre; "Öğretim elemanları; ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile öteki hakları devam eder. Yükseköğretim Kurulu, bağlı birimleri ve Üniversitelerarası Kurul ile Adli Tıp Kurumunda görevlendirilenler hariç olmak üzere bu fıkra uyarınca görevlendirilenler döner sermayeden yararlanamaz.

Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile dernek ve vakıfların yönetim ve denetim organlarında görev yapanlar bakımından ayrıca bir görevlendirme kararı aranmaz. Ancak bu görevler, öğretim elemanının bu Kanundan kaynaklanan mesaisini aksatmayacak şekilde yürütülür.

Yükseköğretim Kurulunun isteği ve ilgili kamu kuruluşunun onayı ile yükseköğretim kurumları veya birimleri, ilgili adli mercilerin talebi ile adli tıp mevzuatı çerçevesinde adli tıp olaylarında ve diğer adli konularda resmi bilirkişi olarak görevlendirilebilirler.

Bu madde uyarınca görevlendirilen öğretim elemanları kendi kurumlarından alacakları aylık ve ödeneklerin yanısıra, görevlendirildikleri kurumda yürüttükleri görev için birinci derecenin dördüncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık ve ek gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere ilgili bakan tarafından tespit edilecek miktarı net olarak ikinci görev aylığı şeklinde ayrıca alırlar. Bunlar görevlendirildikleri kurumlarca kendilerine bu suretle yapılan ödemeleri döner sermayelere yatırmak zorunda değildirler. Bunlara görev yapacakları kurumca bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılmaz."

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- 4/11/1981 tarih ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 38 inci maddesi uyarınca büyükşehir veya ilçe belediyelerinde görevlendirilen personelin ikinci görev ücretinin tespitine ilişkin işlemleri yürütmek.

F) Personelin Performans Ölçütlerini Belirlenmesi İşlemleri

Mahalli idareler yani il özel idareleri, belediyeler, bunların kurdukları birlikler ve bağlı kuruluşları ile bunların işletmelerinde istihdam edilen personelinin performans ölçütlerini birlikte belirlemek ve bununla ilgili iş ve işlemleri yürütmek görev ve yetkisi İçişleri Bakanlığı ile birlikte yürütülmek üzere Çevre ve Şehircilik Bakanlığına devredilmiştir.

G) Görevde Yükselme Eğitimi ve Sınavları

1- Hukuki Dayanaklar

Mahalli idareler personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliği eğitim ve sınavlarına ilişkin hususlar Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik ile düzenlenmiştir. Bu Yönetmeliğin "Kapsam" başlıklı 2 nci maddesine göre; bu Yönetmelik, il özel idareleri, belediyeler ve bu idarelerin bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese, işletme ve bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine

tabi olarak görev yapan devlet memurlarından, Yönetmelikte sayılan (5 inci maddesinde) kadrolara görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.

Yönetmeliğin Bakanlığı ilgilendiren diğer hükümleri ise şu şekildedir:

Yönetmeliğin;

"Duyuru ve başvuru" başlıklı 11 inci maddesine göre; bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelin, görevde yükselme suretiyle atamalarının yapılması amacıyla, ilgili mahalli idareler her yılın Şubat ayı sonuna kadar görevde yükselmeye ilişkin yazılı sınava tabi tutmak istedikleri personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen listeler birleştirilerek tek liste halinde en geç 15 Mart tarihine kadar Bakanlığa gönderilir. Yazılı sınavlara katılacakların listesi Bakanlık tarafından sınavı yapacak kuruma bildirilir.

"Yazılı sınav" başlıklı 13 üncü maddesine göre; görevde yükselme suretiyle atanacakların yazılı sınavı, Bakanlık tarafından, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne veya yükseköğretim kurumlarından birine yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde ilgili kurumun tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yaptırılır.

Yazılı sınav sonuçları, sınavı yapan kurum tarafından Bakanlığa bildirildiği tarihten itibaren en geç on gün içinde Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde ilan edilir.

Yazılı sınavın gerçekleştirilmesi ve itirazlar, Bakanlık ile sınavı yapacak kurum arasında düzenlenecek protokol çerçevesinde yürütülür.

"Unvan değişikliği sınavı" başlıklı 16 ncı maddesine göre; unvan değişikliği sınavı, Bakanlık tarafından belirlenecek görev alanları ve atama yapılacak görevin niteliğine ilişkin konularda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsüne veya yükseköğretim kurumlarından birine yazılı olarak yaptırılır ve bu sınavlara katılacaklarda, kurumda veya öğrenim durumları ile ilgisi bulunmayan görevlerde belirli süre hizmet yapmış olma şartı aranmaz. Unvan değişikliği sınavı kapsamındaki görevlere, sadece ilgili mahalli idarenin kendi personeli başvurabilir.

"Sınav sonuçlarına göre yapılacak atamaların izlenmesi" başlıklı 19 uncu maddesine göre; görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının sonuçlarına göre yapılan atamalar, atamanın yapıldığı tarihten itibaren en geç bir ay içerisinde, bir liste halinde Bakanlığa gönderilir.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık:

a) İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlik şirketlerinde görev yapan personelin görevde yükselme eğitimi ve sınavlarının yapılması konusundaki koordinasyonu sağlamak ve işlemlerini yürütmek

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birliklerinde görev yapan personelin görevde yükselme eğitimi ve sınavlarının yapılması konusundaki koordinasyonu sağlamak ve işlemlerini yürütmek.

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idarelerde görev yapan personelin görevde yükselme eğitimi ve sınavlarının yapılması konusundaki koordinasyonu sağlamak ve işlemlerini yürütmek.

H- Sözleşmeli Personel İşlemleri

1- Hukuki Dayanaklar

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49 uncu maddesinin 3 üncü fıkrasına göre; belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler ödenecek net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir. Genel hükümlere göre birinci dereceden kadro ihdas edilemeyen kadro unvanları için ise o kadro unvanından ihdası yapılmış en yüksek kadro derecesinin birinci kademesi esas alınır ve yapılacak ödemenin azami tutarı yukarıda belirtilen usûle göre tespit olunur. Bu fıkra hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı unvanlar itibarıyla sınırlama getirebilir.

Yine aynı maddenin dördüncü fıkrasına göre; avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veteriner kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanlarda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan belediyelerde, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün

veya saatlerinde kısmi zamanlı olarak sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak personel sayısı yukarıda belirtilen her unvan için birden fazla olamaz ve bunlarla yapılacak sözleşme süresi takvim yılını aşamaz. Bunlara ödenecek net ücret, aynı unvanlı kadroların birinci derecesinin birinci kademesi için yapılması gereken bütün ödemeler toplamının net tutarının yarısını geçmemek ve çalıştırılacak süre ile orantılı olmak üzere belediye meclisi kararı ile tespit edilir. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli personel olarak çalıştırılanlar için iş sonu tazminatı ödenmez ve işsizlik sigortası primi yatırılmaz. Bunlardan yaptıkları başka işler sebebiyle herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olanlar için sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primi yatırılmaz ve aynı kişi birden fazla belediye veya bağlı kuruluştta çalıştırılmaz.

Maddenin beşinci fıkrasına göre ise; yukarıda verilen üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanunla düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır. Bu personele ait sözleşme örnekleri sözleşmenin imzalanmasını izleyen 30 gün içinde İçişleri Bakanlığına gönderilir. Dördüncü fıkrada sayılan unvanlara ilişkin hizmetler dışında kalmak ve o hizmet için ihdas edilmiş kadro bulunmamak kaydıyla, İçişleri Bakanlığınca üçüncü fıkra çerçevesinde sözleşmeli personel istihdamı uygun görülmüş olan kadro unvanlarına ilişkin görevlerde, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre münhasıran kısmi süreli olarak sözleşmeli personel çalıştırılabilir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 36 ncı maddesinin üçüncü fıkrasına göre ise; il özel idarelerinde sözleşmeli personel ile kısmi zamanlı sözleşmeli personel çalıştırılması hususunda Belediye Kanununun 49 uncu maddesi hükümleri uygulanır.

2- İş ve İşlemlerin Yürütülmesinde Yetkili Bakanlık:

a) İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birliklerinde istihdam edilen sözleşmeli personelin iş ve işlemlerini yürütmek.

b) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idarelerde istihdam edilen sözleşmeli personelin iş ve işlemlerini yürütmek.

I- Terörle Mücadele Mevzuatına İlişkin İşlemler

Terörle mücadele kapsamında, özel mevzuatına ve yapılacak düzenlemelere uygun olarak yürütülecek işlemlerde de, mahalli idarelerin niteliğine göre ikili bir ayırıma gidilmiştir.

Buna göre Bakanlıkların yetkili oldukları birimler şu şekildedir:

İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri personeli ile ilgili terörle mücadele mevzuatından kaynaklanan iş ve işlemleri yürütmek.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri ve köyler ile üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idare personeli ile ilgili terörle mücadele mevzuatından kaynaklanan iş ve işlemleri yürütmek.

i) Hizmet İçi Eğitime İlişkin İşlemler

Mahalli idarelerin hizmet içi eğitimine ilişkin iş ve işlemlerde de ikili bir ayırıma gidilmiştir.

Buna göre Bakanlıkların yetkili oldukları birimler şu şekildedir:

İçişleri Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri personelinin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek; bu personele yönelik yapılacak eğitim faaliyetleri ile ilgili olarak gerekli iş ve işlemleri yürütmek.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı

- İl özel idareleri, üyeleri il özel idarelerinden ve köylerden oluşan mahallî idare birlikleri dışında kalan diğer mahalli idareler personelinin hizmet içi eğitimlerini koordine etmek; birlik, dernek, vakıf, şirket ve benzeri kuruluşların bu kapsamdaki mahalli idare personeline yönelik yapacakları eğitim faaliyetleri ile ilgili olarak gerekli iş ve işlemleri yürütmek.

J) Genel Müdürlerin Tezkiye Amirliği İşlemleri

Büyükşehir belediyelerine bağlı olarak kurulan su ve kanalizasyon idaresi genel müdürlerinin ikinci derece tezkiye Amirliği ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek görevi İçişleri Bakanlığının uhdesinde bırakılmıştır.

[1] İdare: İl özel idareleri, belediyeler ve bunlara bağlı kuruluşlar ile mahalli idare birlikleri ve döner sermayeli kuruluşları.

[2] Genel sekreter kadrosuna atananlar, genel idare hizmeti sınıfına dahil bakanlık genel müdürleri, genel sekreter yardımcısı kadrosuna atananlar bakanlık müstakil daire başkanları, 1. hukuk müşaviri ve daire başkanlığı kadrosuna atananlar ise bakanlık daire başkanları için ilgili mevzuatında öngörölen ek gösterge, makam, görev ve temsil tazminatları ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesi uyarınca ödenen zam ve tazminatlardan aynen yararlanırlar.

[3] Ek Madde 5 - (5/6/1986 - 3305/3 md. ile gelen Ek 4 üncü madde hükmü olup madde numarası teselsül ettirilmiştir.) Bu Kanun diğer büyükşehir belediyelerinde de uygulanır.

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA